

Dr. SZTRÓKAY Kálmán Imre emlékezete
(1907–1992)

BUDA György

Nagy veszteség érte a magyar földtudományt midőn SZTRÓKAY Kálmán Imre professzor, a hazai ásványtan és ércteleptan szakavatott kutatója és oktatója 1992. június 19-én örökre eltávozott közülünk.

Olyan tudóst veszítettünk el, aki szenvedélyesen szerette, rendkívüli szakértelemmel kutatta, oktatta a mineralógiát, olyan embert, akinek segítségére, tanácsaira, gazdag tapasztalataira még sokáig szükségünk lett volna, azonban már nem válthatunk többé szót vele, kérdésünkre nem kaphatunk választ tőle.

SZTRÓKAY Kálmán Imre a szó legnemesebb értelmében igazi tudós volt, elméjét mindig a természetben lejátszódó folyamatok megismerése és azok közötti összefüggések keresése foglalkoztatta. Következtetéseit pontos, alaposan ellenőrzött mérési adatokból vontta le. Mi, egykori tanítványai, munkatársai, megtanultuk tőle, hogy kutatásaink csak akkor lehetnek megbízhatók, ha az anyagot sokféle módszerrel, a mérési technikák arzenáljának felhasználásával vizsgáltuk meg.

Széleskörű műveltsége, szakmai tudása kitűnő előadókészséggel párosult, minden alkalmat megragadott, a katedrán, az egyetem folyosóin, hogy tudását, frissen szerzett felismeréseit továbbadja. Magyarázatai mindig logikus okfejtéssel, közérthetően hangzottak el, szinte "nyomdakészék" voltak. Egyetem óráin egyetlen felesleges szó sem hangzott el, minden mondatát átgondolt volt, a témához szorosan kapcsolódott és a tudomány legújabb eredményeit ismertette. Igényessége a magas szintű szemléltetésre is kiterjedt, minden erejével azon volt, hogy megértesse és megszerettesse az ásványtan tudományát diákjaival.

SZTRÓKAY Kálmán Imre 1907. április 16-án született a Zala-folyóhoz közeli Zalacsányban. Édesapja községi jegyző volt. Középiskolába Sopronban járt. Egyetemi tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészeti Karán a természetrajz-vegytan-földrajz szakon végezte, és 1930-ban középiskolai tanári oklevelet szerzett. Hallgató korában már nagy vonzalmat érzett az ásványok világa iránt. A diplomaszerezést követően MAURITZ Béla professzor megtisztelő meghívásának eleget téve az Ásvány-Kőzettani Intézet oktatója lett. A budai márga ásványtani vizsgálata témaköréből készített disszertációja alapján 1932-ben ásványtan-kőzettan-földtan-vegytan tárgyakból "summa cum laude" minősítéssel doktorált.

Ösztöndíjjal Berlinben ércoptikát tanult a világhírű RAMDOHR professzortól, e téren igen alapos felkészültséggel tért haza, mérési eredményeit a mai modern technika sem múlta felül.

Tudományos kutatásai mellett felismerte a tudományos ismeretterjesztés jelentőségét, s ezt a fontos tevékenységet egész élete folyamán hivatásának tartotta. Ennek köszönhető, hogy az ásványtan, ércteleptan, földtan és a kozmikus kutatás legújabb eredményei eljutottak a magyar közönséghez. Magas szintű ismeretterjesztő cikkei az anyag kristályosításától, a Duna aranyán és a holdkőzetek ismertetésén keresztül a Földön kívüli élet keletkezési lehetőségével egyaránt foglalkoztak.

Az általa művelt tudomány területén jó érzékkel felismerte az új módszereket, és mindent megtett azért, hogy a vizsgálatokhoz szükséges nagy értékű műszerek tanszéke részére megszerezze. 1953-óta az általa több mint két évtizeden keresztül vezetett Ásványtani Tanszék az egyik legjobban műszerezett tanszéke volt az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karának. Ő honosította meg a Debye-Scherrer röntgen pordiffrakciós módszert egyetemünkön, továbbá első volt, aki BALYI Károllyal közösen hazánkban kidolgozta az ércásványok reflexióképességének mérési technikáját.

Kutatómunkája igen széleskörű volt. Korszerű ércmikroszkópiai, ércteleptani vizsgálatokat végzett Magyarország csaknem minden érctelepén (Gyöngyös-orszi, Nagybörzsöny, Magyarereggy stb.) és a paragenézisekből számos addig

ismeretlen ásványt írt le. Részletesen vizsgálta a recski Lahóca-hegy ércásványait. Erről megjelent publikációja máig nélkülözhetetlen alapmunka.

A SZTRÓKAY professzor által felépített ásványrendszertan sikeresen ötvözi a kristálykémiai, kristályszerkezeti, geokémiai és földtani megfigyelések bonyolult kapcsolatait. E téren kifejtett munkásságáért 1958-ban a föld- és ásványtani tudományok doktora fokozatban részesült.

Vizsgálatai később az extraterresztrikus anyagokra összpontosultak, ahol szintén maradandót alkotott, leírta a miki, kabai, nyírábrányi meteoritokat. A szénhidrogén-tartalmú kabai meteoritról megjelent cikke közel félévszázad után is hivatkozási alap a nemzetközi irodalomban. A meteoritok evolúciós változásának felismerésével tovább öregbítette a magyar tudomány jó hírét.

Jelentősek a gyakorlatához közvetlenül kapcsolódó ipari vizsgálatai is, így a hazai ércdúsítás, üveg-, kerámiaipar, gyógyszer- és akkumulátorgyártás területén számos elméleti és gyakorlati feladatot oldott meg. BÉRCZI Jánossal technológiát dolgozott ki az alunit műkorund gyártásra történő felhasználására.

Közben fáradhatatlanul oktatott. Nevéhez fűződik az *Ásványhatározó* c. könyv átdolgozása, egyetemi jegyzetei, könyvei jelentek meg. Fogalomná vált a négy kiadást megért, KOCH Sándorral együtt írt *Ásványtan* című könyve. A *Rendszeres ásványtan* az *Ásványtani praktikummal* együtt napjainkban is nélkülözhetetlen tankönyvek. Geológus, geofizikus és földrajz szakos hallgatók nemzedékei tanultak és tanulnak jegyzeteiből és könyveiből hazánkban, és a határon túl.

Az egyetem életéből aktívan kivette részét, 1961–65 között dékánhelyettes, majd rektorhelyettes, 1968-ban a Természettudományi Kar dékánja volt.

Kitűnőek voltak nemzetközi kapcsolatai, pl. Hugo STRUNZ-al közös cikket írt a foszfátok izodimorfijáról, Paul RAMDOHR többször idézi ércmikroszkópiái vizsgálati eredményeit világhírű kézikönyvében.

Meghatározó szerepe volt a tudományos közéletben; titkári, alelnöki, társelnöki tisztelet töltött be a Magyarhoni Földtani Társulatban és hosszú évekig az Ásványtan Geokémiai Szakosztály elnöke, a Magyarhoni Földtani Társulat tiszteleti tagja, továbbá az UNESCO Working Group on Meteorites, az International Mineralogical Association Mineral Data Commission, és a Nemzetközi Krisztallográfiai Unio nemzeti bizottságának tagja volt.

Munkáját számos magas kitüntetéssel ismerte el a szűkebb szakma és a magyar társadalom, az oktatásügy kiváló dolgozója és a Munkaérendrend aranyfokozatának tulajdonosa volt, Társulatunk emlékgyűrűvel tüntette ki.

Kutatta a kristályrás parányi építőköveit és foglalkozott Naprendszerünk keletkezésének globális problémáival. Elméletei azonban soha nem szakadtak el az anyagtól. Amikor a Földön kívüli élet keletkezési lehetőségeivel vagy bolygórendszerünk tulajdonságaival foglalkozott, akkor is a konkrét anyagból, a meteoritokból indult ki.

SZTRÓKAY Kálmán Imre professzor elhunyt Budapesten, 1992. június 19-én. Július 1-én mély szomorúsággal kísértük utolsó útjára a Farkasréti temetőben. Halála nagy vesztesége a hazai ásvány- és földtudományoknak. Életműve, amely nagyban gazdagítja a magyar földtudományt, nem engedi, hogy elfeledjük, emlékét kegyelettel és szívből fakadó mély szeretettel és nagybecsüléssel megőrizzük.

SZTRÓKAY Kálmán Imre nyomtatásban megjelent munkái

- SZTRÓKAY K. (1930): Egyetlen vasbányánk – Ifjúság és Élet 6/5, pp. 101–103.
- SZTRÓKAY K. (1932): A budai márga közettani vizsgálata (Petrographische Untersuchungen am Budaer Mergel) – Földt. Közl. 62/1–12, pp. 81–121.
- SZTRÓKAY K. (1933): Drágakövek és a babona – Ifjúság és Élet 9/4, pp. 53–58.
- SZTRÓKAY K. (1933): Kristályosítás – Ifjúság és Élet 9/7-8. pp. 119–122.
- SZTRÓKAY K. (19): Aranyosmenti homok Bisztráról (Aranyos-Torda vm.). (Der Sand des Aranyos-Flusses bei Bistra) – Földt. Közl. 64/10–12, pp. 356–363.
- SZTRÓKAY K. (1935): Kristallographische Verhältnisse des Aluminiumjodatmitrats – Z. Kristallogr. 90. pp. 381–391.
- SZTRÓKAY K. (1935): Zalavölgyi pontusi homok szedimentpetrográfiai vizsgálata. (Sedimentpetrographische Studien am pontischen Sand des Zala-Tales) – Földt. Közl. 65/10–12, pp. 281–291.
- SZTRÓKAY K. (1936): Mesterséges smaragd – Pótfüzetek a Term.-tud.Közl. 6–8. kötetéhez, 201. füzet pp. 29–32.
- SZTRÓKAY K. (1936): A Descabezado (Chile) vulkánocsoport 1932. évi kitöréséből származó vulkáni hamu közettani vizsgálata. (Petrographische Studien an der Asche des Vulkans Quizapu (Chile)) – Földt. Közl. 66/4–6, pp. 122–128.
- SZTRÓKAY K. (1936): A Duna aranya – Term.-tud. Közl. 68/1053–1054 pp. 318–321.
- SZTRÓKAY K. (1937): Diszperzitásfok-változások vulkáni tufák izapolásánál – M. Tud. Akad. Mat. Term.-tud. Ért. 55. pp. 960–970.
- SZTRÓKAY K. (1937): A poláros fény a modern gyakorlatban – Búvár 68, pp. 248–251.
- SZTRÓKAY K. (1937): Szemléltető kristályosítás – Fizikai és Kémiai Didaktikai Lapok 7/3, pp. 89–90.
- SZTRÓKAY K. (1937): Észtsországi olajpala – Földt. Ért. 2. pp. 100–101.
- SZTRÓKAY K. (1938): Néhány ásvány Gyöngyösorosziból. Einige Mineralien von Gyöngyösoroszi – Földt. Közl. 68/1–3. pp. 30–32. (In German)
- SZTRÓKAY K. (1938): Ma is mozog a föld? – Földt. Ért. 3. pp. 52–62.
- SZTRÓKAY K. (1938): Antimonit Kishányáról és Borpatáról – M. Tud. Akad. Mat. Term.-tud. Ért. pp. 911–917.
- SZTRÓKAY K. (1939): Hasadás és keménység – Pótfüzetek a Term.-tud. Közl.-höz, 71. kötethez, 214–215. füzet pp. 64–79.
- SZTRÓKAY K., H. STRUNZ (1939): Isodimorphie zwischen Metavariscit, Variscit, Phosphosiderit und Strengit – Ztr. Mineral No.9. pp. 272–278.
- SZTRÓKAY K. (1939): A gyöngyösoroszi ércelőfordulás mikroszkópi vizsgálata – M. Tud. Akad. Mat. és Term.-tud. Ért. 58. pp. 904–916.
- SZTRÓKAY K. (1939): A "Presidente Vargas". [The diamond "Presidente Vargas"] – Búvár 10.
- SZTRÓKAY K. (1940–41): Kincses könyv. Ásványtani fejezetek; címszó-szövegek. I-II. köt., Kir. Magy. Term. Tud. Társ. kiadv.
- SZTRÓKAY K. (1940): A recski ércek ásványos összetétele és genetikai vizsgálata – M. Tud. Akad. Mat. és Term.-tud. Ért. 59. pp. 722–747.
- SZTRÓKAY K. (1941): Über das neue Antimonglanz – Vorkommen von Kishánya, und Borpaták (Siebenbürgen, Kom. Szatmár) – Zbl. Mineral. 4, pp. 85–90.
- SZTRÓKAY K. (1941): Az ékkövek színének nemesítése – Term.-tud. Közl. 73/10 (1124. füzet), pp. 445–449.
- SZTRÓKAY K. (1941): Szulfidos érczárvány a gulácsi bazaltban – M. Tud. Akad. Mat. Term.-tud. Ért. 60. pp. 479–486.
- SZTRÓKAY K. (1941): A mecsekhegységi magnetit. (Über das Vorkommen des Magnetit im Mecsek-Gerbirge (Ungarn)) – Földt. Közl. 71/4-6. pp. 95–106.
- SZTRÓKAY K., TOKODY L. (1942): Kristályok növekedése áramló közegben – M. Tud. Akad. Mat. Term.-tud. Ért. 61. pp. 428–436.
- SZTRÓKAY K. (1942): Kristálytani, ásványtani és földtani alapismeretek – Egyet. jegyzet. Vörösvári Kiad. Bpest.

- SZTRÓKAY K. (1943): A nagybányai Kereszthegy ércásványai. (Über die Erzminerale des Kreuzberges (Kereszthegy) bei Nagybánya (Kom. Szatmár) – M.Tud. Akad. Mat. és Term.-tud. Ért. 62/1. pp. 291–323.
- SZTRÓKAY K. (1944): Érctelepek és "hőmérő"-ásványok – Pótfüzetek a Term.-tud. Közl.-höz 76. kötethez, 234 füzet, pp. 65–75.
- SZTRÓKAY K. (1944): Erzmikroskopische Beobachtungen von Mátrabánya in Ungarn – N. Jb. Min. Abh. 79. pp. 104–124.
- SZTRÓKAY K. (1944): Az azbeszt – Term.-tud. Közl. 76. pp. 282–286.
- SZTRÓKAY K. (1944): Felsőbánya színompás baritkristályai – Term.-tud. Közl. 76/5. pp. 152–153.
- SZTRÓKAY K. (1946): Über den Wehrilit (Pilsenit) – Annls. Hist.-Nat. Mus. Nat. Hung. 39/4. pp. 75–103.
- SZTRÓKAY K. (1948): Tremolit a Preluka-hegység kristályos mészkőéből. (Über das Vorkommen des Tremolits in Karbonatgestein des preluaker kristallinen Massivs) – Földt. Közl. 77/1–12. pp. 42–47.
- SZTRÓKAY K. (1947): Új magyarországi meteorit – Term.-tud. 2/10. pp. 305–309, Budapest.
- SZTRÓKAY K. (1948): A kristályszerkezet elektronmikroszkópos vizsgálata – Term.-tud. 3. pp. 249–251.
- REICHERT R., ZELLER T., átdolgozta SZTRÓKAY K. (1949): Ásványhatározó – Magyar Term.-tud. Társ. kiadása 146 p.
- SZTRÓKAY K. (1951): A mullit-szerkezet elméleti és gyakorlati értelmezéséről. (Sur la structure cristalline de la mullite) – Földt. Közl. 81/7–9. pp. 238–249.
- SZTRÓKAY K. (1952): Újabb vizsgálatok hazai ércásványokon. (Neue Beobachtungen an Ungarischen Erzmineralen) – Földt. Közl. 82/1–3. pp. 37–50.
- SZTRÓKAY K. (1952): Mecseki vasércképződés – M.T.A. Műszaki Tudományok Osztálya Közleményei 5/3. pp. 211–230.
- SZTRÓKAY K. (1952): Geneticeszkoje issledovanyije szledov zseleznoji rudi v Gorah Mecsek (La genèse du minerai de fer de la Montagne Mecsek) – Acta Geol. Hung. 1/1–4. pp. 303–321.
- SZTRÓKAY K. (1953): Anyagszerkezet lefényképezése "kéthullámú" mikroszkóppal – Földt. Közl. 83/1–3 pp. 74–77.
- SZTRÓKAY K., FÖLDVÁRI Aladárné (1953): A somogy megyei Mike községben hullott meteorit vizsgálata. (L'examen de la météorite de Mike) – Földt. Közl. 83/7–9, 243–254.
- SZTRÓKAY K. BALY K. (1953): Reflexionsmessung und theoretische Wertbestimmung an opaken Erzmineralien. – Acta Geol. Hung. 2/1–2. pp. 169–184.
- SZTRÓKAY K., FÖLDVÁRI VOGL M. (1954): A new stone meteorite from Hungary – Acta Geol. Hung. 2/3–4. pp. 313–326.
- SZTRÓKAY K., KOCH S. (1955): Ásványtan. Tankönyvkiadó, Budapest, 438 p.
- SZTRÓKAY K. (1955): Die Entstehung der Willemitphase bei der Röstung ungarischer Zinkschliche – Acta Geol. Acad. Hung. 3. pp. 173–184.
- SZTRÓKAY K. (1956): Magnézium-szintézési kísérletek dolomitjainak összehasolító ásvány- közzetani vizsgálata – Fémipari Kut. Int. Közl. pp. 279–292.
- SZTRÓKAY K. (1959): The application of X-ray analysis to the study of meteorites – Annales Univ. Sci. Budapestinensis. Sectio Geol. 2 pp. 117–127.
- SZTRÓKAY K. (1959): Ásványtani megfigyelések az Aggteleki cseppkőbarlangból. (Mineralogische Beobachtungen aus der Aggteleker Tropfsteinhöhle) – Földt. Közl. 89/3. pp. 280–285.
- SZTRÓKAY K. (1959): Mineralogische Beobachtungen aus der Aggteleker Tropfsteinhöhle (Ungarn) – Die Höhle 10. pp. 50–56.
- SZTRÓKAY K. (1960): On an up-to-date modification of the concept of mineral species – Annales Univ. Sci. Budapestinensis. Sectio Geol. 3. pp. 181–184.
- SZTRÓKAY K. (1960): Elnöki megnyitó [a Magyarhoni Földtani Társulat 1960. március 9-i közgyűlésén] – Földt. Közl. 90/2. pp. 260–263.
- SZTRÓKAY K. (1960): Über einige Meteoritenminerale des kohlenwasserstoffhaltigen Chondrites von Kaba, Ungarn – N. Jb. f. Miner. Abh. 94. pp. 1284–1294.
- SZTRÓKAY K., TOLNAY V., FÖLDVÁRINÉ VOGL M. (1961): A kabai meteorit. (Über den Meteorit von Kaba) – Földt. Közl. 91/2. pp. 186–205.

- SZTRÓKAY K., KISS J. (1961): Anwendung von radioaktiven Isotopen in der Forschung von Tonmineralien – Acta Univ. Carolinae pp. 435–446.
- SZTRÓKAY K., TOLNAY V., FÖLDVÁRINÉ Vogl M. (1961): Mineralogical and chemical properties of the carbonaceous meteorite from Kaba, Hungary – Acta Geol. Hung. 7. pp. 57–103.
- SZTRÓKAY K. (1962): Über die Grundprinzipien einer zeitgemässen Systematik des Mineralreichs. I. Teil – Annales Univ. Sci. Budapestensis. Sectio Geol. 5. pp. 139–149.
- SZTRÓKAY K. (1962): Inezit Gyöngyösorszi érceltéréiből. (Inesit aus den Erzgängen von Gyöngyösorszi) – Földt. Közl. 92/4. pp. 452–454.
- SZTRÓKAY K. (1963): Über die Grundprinzipien einer zeitgemässen Systematik des Mineralreichs. II. Teil – Annales Univ. Sci. Budapestensis, Sectio Geol. 6. pp. 153–184.
- SZTRÓKAY K. (1963): Ércmikroszkópia. Egyetemi jegyzet. Tankönyvkiadó 85 p. Budapest.
- SZTRÓKAY K. (1964): Az élet nyomai a meteoritban – Csillagászati Évkönyv az 1964. évről, pp. 207–231.
- SZTRÓKAY K. (1964–1976): Ásványtani, kristálytani, kristályfizikai címszó szövegek – In: ERDEY GRÚZ T. (főszerk.): Természettudományi Lexikon 1–7. kötet Akad. Kiadó Budapest.
- SZTRÓKAY K. (1964): A földtudományok helyzete és jelentősége természettudományos képzésünkben – Felsőoktatási Szemle XIII. pp. 723–727.
- SZTRÓKAY K. (1965): On mineralogical and chemical evolution of stony meteorites – Abstracts of scientific papers, C, 11–12., XX. Congress of JUPAC, Moscow. pp. 11–12.
- SZTRÓKAY K. (1965): Weitere Erfahrungen über die Anwendung von radioaktiven Isotopen in der Forschung von Tonmineralien – Annales Univ. Sci. Budapestensis, Sectio Geol. 8. pp. 35–66.
- SZTRÓKAY K. (1967): Elült a vita a Földön kívüli élet tanúiról – Föld és Ég 2/2. pp. 44–46.
- SZTRÓKAY K. (1967): A szilikátmeteoritok ásványos és vegyi alkotásának fejlődéses változásai. (Evolutionary changes of the mineral and chemical composition of a stony meteorites) – Földt. Közl. 97/1. pp. 3–14.
- SZTRÓKAY K. (1967): On the mineralogical and chemical evolution of stony meteorites – Annales Univ. Sci. Budapestensis. Sectio Geol. 10. pp. 85–98.
- SZTRÓKAY K., KOCH S., GRASSELY Gy. (1967): Ásványtan. 2. bővített kiadás I-II. kötet. Tankönyvkiadó, Budapest.
- SZTRÓKAY K., NAGY B. (1968): Természetes vaterit-előfordulás a Budai hegységben. (Natürliches Vaterit-Vorkommen im Budaer-Gebirge) – Földt. Közl. 98/3–4. pp. 427–428.
- SZTRÓKAY K. (1970): Holdkőzetek–földi kőzetek. A vizsgálatok első eredményei – Élet és Tudomány 25/22. pp. 1011–1015.
- SZTRÓKAY K., HORVÁTH Gy. (1970): Magnetit- és vasszivacsgyártás vörösiszapból – Bányászati és Kohászati Lapok – Kohászat 103., 5. pp. 193–199.
- SZTRÓKAY K. (1971): Dr. Mauritz Béla emlékezete (1881–1971). [In memoriam Béla Mauritz] – Földt. Közl. 101/4. pp. 367–372.
- SZTRÓKAY K., GRASSELY Gy., NEMECZ E., KISS J. (1971): Ásványtani praktikum I–II. Egyetemi tankönyv. Tankönyvkiadó, Budapest.
- SZTRÓKAY K., HORVÁTH Gy. (1972): Önporló Ca-aluminát salak gyártása vörösiszapból – Bányászati Lapok – Kohászat 105., 10. pp. 471–476.
- SZTRÓKAY K., BÉRCZI J. (1972): Kristálytani alapismeretek Egyet. segédl. Tankönyvkiadó, Budapest.
- SZTRÓKAY K. (1975): Az első magyar professzornő – Földt. Tud.-történeti Évk. pp. 56–57.
- SZTRÓKAY K. (1976): REICHERT Róbert emlékezete születésének 75. évfordulóján. (In memoriam Róbert REICHERT born 1901) – Földt. Tud.-történeti Évk. (1976), pp. 41–48.
- SZTRÓKAY K., H. B. WIJK. BUDA Gy. (1977): Ein Amphoterit-Chondrit aus Ungarn – Chemie d. Erde, 36. pp. 287–298.
- SZTRÓKAY K., BOGNÁR L., LOVAS Gy. (1978): A mullit szerepe a pernyehasznosításban – Földtani kutatás XXI./1–2. pp. 45–50.
- SZTRÓKAY K. (1980): Dr Erdélyi János emlékezete. (To the memory of dr. János Erdélyi) – Földt. Int. Évi Jel. az 1978. évről, pp. 29–38.
- SZTRÓKAY K. (1981): Mauritz Béla születésének centenáriuma. (Béla Mauritz was born 100 years ago) – Földt. Tud.-történeti Évk. 9. pp. 97–102.

- SZTRÓKAY K., NAGY B. (1982): Bismuth-Tellurium Associations: New Minerals of the Wehrlite-Pilsenite Assemblage from Hungary – Ore Genesis. The State of the Art. 2. pp. 773-783., Springer Verl., Heidelberg.
- SZTRÓKAY K. (1982): 100 éve született Mauritz Béla – Földt. Közl. 112/4. pp. 325–329.
- SZTRÓKAY K., KOCH S., GRASSELLY Gy. (1986): Ásványtan. 3. javított kiadá– Tankönyvkiadó
- SZTRÓKAY K. (1986): Mullit a celli Sághegy buchtos bazaltjában. (Mullit in the buchite basalt of the Sághegy at Cell.) – Földt. Közl. 116/4. pp. 347–351.
- SZTRÓKAY K., KOCH S., GRASSELLY Gy. (1980): Ásványtan. 4. kiadás. I-II– Tankönyvkiadó, Budapest.